

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про схвалення проєкту постанови НКРЕКП «Про граничні ціни на
ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому
ринку»**

Відповідно до пункту 9 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) у разі істотного коливання цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку та відповідно до методики, визначеної Регулятором, Регулятор має право встановлювати граничні ціни (тимчасові мінімальні та/або максимальні цінові межі) на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) та балансуєчому ринку для кожної торгової зони з відповідним обґрунтуванням. Рівень граничних цін має впливати на формування вільної (ринкової) ціни у мінімальний спосіб.

Встановлення та перегляд граничних цін на ринку РДН, ВДР та балансуєчому ринку визначається відповідно до Методики визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку (далі – Методика), затвердженої постановою НКРЕКП від 27.09.2022 № 1221.

Регулятором на засіданні, яке відбулось 27.06.2023 у формі відкритого слухання, прийнято постанову № 1126 «Про встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку» (далі – Постанова 1126).

Підставами для перегляду граничних цін є досягнення ціною на РДН, ВДР та балансуєчому ринку (на завантаження) рівня, що становить 95 і більше відсотків від максимальної граничної ціни на РДН, ВДР та балансуєчому ринку або 105 і менше відсотків від мінімальної граничної ціни на РДН, ВДР та балансуєчому ринку (у разі застосування граничних цін), упродовж трьох останніх декад у щонайменше 30 відсотках розрахункових періодів.

Так, до НКРЕКП надійшли звернення АТ «Оператор ринку» (листи від 11.07.2023 № 01-31/1174, від 21.07.2023 № 01-31/1218, від 01.08.2023 № 01-31/1274, від 11.08.2023 № 01-31/1321, від 21.08.2023 № 01-31/1354 та від 01.09.2023 № 01-31/1405) та НЕК «Укренерго» (листи від 17.07.2023 № 01/34599, від 27.07.2023 № 01/36600, від 07.08.2023 № 01/38351, від 17.08.2023 № 01/40318 та від 25.08.2023 № 01/41857) щодо наявності істотного коливання цін на РДН, ВДР та балансуєчому ринку.

У той же час, зважаючи на ситуацію, що склалася на ринку електричної енергії України у зв'язку з триваючою широкомасштабною збройною агресією, в умовах воєнного стану, введеного відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), виникає низка проблем щодо функціонування енергетичної галузі України.

Відповідно до затвердженого 02.05.2023 Прогнозного балансу електричної енергії ОЕС України на 2023 рік та на 1 квартал 2024 року (далі – Прогнозний баланс) очікується дефіцит електричної енергії. При цьому, відповідно до пояснювальної записки до Прогнозного балансу одним із

компенсуючих заходів, що пропонується прийняти для зниження прогнозного дефіциту електричної енергії, є організація імпорتنих поставок електричної енергії.

Слід зазначити, що відповідно до результатів оперативного моніторингу, на сьогодні середні ціни на РДН в суміжних країнах Європейського Союзу у денні та вечірні години формуються на рівні, нижчому від рівня максимальних граничних цін на РДН в Україні, що в свою чергу дозволяє здійснювати імпорт електричної енергії з країн ЄС до України без необхідності застосування додаткових стимулів для імпортерів.

Проте, під час осінньо-зимового періоду середні ціни на електричну енергію на РДН в суміжних країнах Європейського Союзу мають тенденцію до зростання та можуть складатись на рівні, що перевищує рівень встановлених на сьогодні максимальних граничних цін на РДН в Україні.

Так, з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії за напрямом забезпечення балансової надійності виникає необхідність у створенні додаткових стимулів для здійснення імпорту з метою зниження дефіциту електричної енергії.

Ураховуючи зазначене, НКРЕКП розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на імпортерів електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії протягом дії воєнного стану» (далі – Проєкт), яким передбачено надання суб'єктом господарювання, що здійснює діяльність з імпорту електричної енергії (далі – Імпортер), оператору системи передачі послуг із забезпечення балансової надійності та відповідне прийняття та оплата таких послуг оператором системи передачі.

Поряд з цим, Проєктом передбачається покладення спеціальних обов'язків на:

Імпортера у частині здійснення купівлі електричної енергії на ринках держав-членів країн Європейського Союзу в обсягах та в терміни, визначені оператором системи передачі, та продажу імпортованої електричної енергії на всіх сегментах ринку електричної енергії України за цінами, що склались на цих ринках або за договором про постачання електричної енергії споживачу;

оператора системи передачі у частині розрахунку та доведенні імпортеру інформації щодо прогнозованих погодинних обсягів імпорту електричної енергії в розрізі країн Європейського Союзу.

Слід відмітити, що покладення спеціальних обов'язків згідно з цим Проєктом носить тимчасовий характер та передбачено виключно на час дії воєнного стану.

З огляду на вимоги частини третьої статті 62 Закону, розроблений НКРЕКП Проєкт направлений листом від 06.09.2023 № 9480/13.2/7-23 до Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Ураховуючи зазначене Департамент енергоринку пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку».
2. Оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку» разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого

рішення на офіційному вебсайті НКРЕКП (<http://nerc.gov.ua>) з метою отримання зауважень і пропозицій.

Директор
Департаменту енергоринку

І. Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про граничні ціни на ринку «на добу наперед»,
внутрішньодобовому ринку та
балансуючому ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Методики визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 вересня 2022 року № 1221, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Встановити граничні ціни на:

- 1) ринку «на добу наперед» (далі – РДН):
максимальні граничні ціни з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00 – 3 000,00 грн/МВт·год;
з 07:00 до 19:00 – 5 600,00 грн/МВт·год;
з 19:00 до 23:00 – 7 200,00 грн/МВт·год;
мінімальна гранична ціна – 10,00 грн/МВт·год;

2) внутрішньодобовому ринку:

максимальні граничні ціни з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00 – 3 000,00 грн/МВт·год;

з 07:00 до 19:00 – 5 600,00 грн/МВт·год;

з 19:00 до 23:00 – 7 200,00 грн/МВт·год;

мінімальна гранична ціна – 10,00 грн/МВт·год;

3) на балансуєчому ринку:

максимальна гранична ціна – 125 % від ціни РДН, визначеної оператором ринку для кожного розрахункового періоду відповідної доби постачання;

мінімальна гранична ціна – 0,01 грн/МВт·год.

2. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 червня 2023 року № 1126 «Про встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку.

3. Ця постанова набирає чинності з 04 жовтня 2023 року та діє до 04 квітня 2024 року включно.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ